

GRADSKI MUZEJ ŽUPANJA

Savska 3, 32270 Županja

+385 (0) 32-837-101

gradski@muzej-zupanja.hr

OIB: 34984002088

IZVJEŠĆE GRADSKOG MUZEJA ŽUPANJA ZA 2025. GODINU

Tip muzeja:	opći muzej
Vrsta muzeja:	Regionalni
Djelokrug:	Regionalni
Osnovan:	1953.
Osnivač:	Grad Županja
Broj stručnih djelatnika:	4
Ravnatelj:	Hrvoje Tkalac

1.1 Kupnja

Za Etnološku zbirku GMŽ-a otkupljeno je 6 vunenih prekrivača *ponjavaca* za krevet.

Kulturno - povijesna zbirka: 1 predmet

Zbirka razglednica: 28 predmeta

1.2. Darovanje

U 2025. godini za Etnografsku zbirku su darovani sljedeći predmeti: jedna šarana tikvica, *mašinica za fodrukanje*, luster iz 70- tih godina, ručna brusilica za noževe, vreća za žito.

Povijesna zbirka: 4 predmeta

Zbirka dokumenata: 8 predmeta

Kulturno povijesna zbirka: 1

Zbirka razglednica: 7 predmeta

2. Zaštita

2.2. Konzervacija

Hrvoje Tkalac je dao paleontološku osteološku građu iz razdoblja kvartara na konzervatorske radove Muzeju Brodskog Posavlja.

Preparacija i konzervacija građe je provedena primjenom *metode suhe preparacije*. Konzervatorske radove su izveli Dražen Japundžić(HPM) i Ivana Marušćak(MBP)

2.3. Restauracija

Plakat Marijana Matijevića - Izvođač: restauratorica Tea Borovina(Mateo Obradović)

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Inventirano je 5 predmeta u programu M++ za povijesni odjel(Mateo Obradović)

3.3. Fototeka

Muzejska fototeka u 2025. obogaćena je fotografijama različitog sadržaja iz 2025. godine, točnije s raznih otvorenja izložbe i drugih projekata u Muzeju

3.6. Hemeroteka

U 2025. godini muzejska hemeroteka dopunjena je novim materijalom pretežito iz dnevnoga, tjednog i mjesečnog tiska, uglavnom tekstovima koji se odnose na rad Muzeja (terenska istraživanja, izložbe, izdavaštvo i sl.). Prikupljani su i ostali objavljeni podaci o kulturnom životu županjskog kraja.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Razmjennom, donacijom ili na drugi način je u muzej primljeno 44 jedinice knjižne građe

6. Stručni rad

10 predmeta dovedenih na uvid iz povijesnog odjela(Mateo Obradović)

Janja Juzbašić dala je na uvid fotografije predmeta iz Zbirke tradicijskog rukotvorstva, pri pripremi monografije o tradicijskom odijevanju Vukovarsko - srijemske županije.

Za Muzej Brodskog Posavlja su dani na uvid i posudbu predmeti iz Etnografske zbirke - Zbirke tradicijskog rukotvorstva: čarape za izložbu.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Juzbašić Janja sudjelovala (s izlaganjem) na Međunarodnom Okruglom stolu Udruge „Urbani Šokci“ 16. Međunarodni okrugli stol Svatovski običaji u tradicijskoj kulturi Šokaca i Bunjevacu 9. 10. svibnja 2025. godine pod nazivom: *Svatovski običaji županjskoga kraja u muzejskoj dokumentaciji* (s izlaganjem)

Juzbašić Janja sudjelovala na Godišnjem skupu Hrvatskog etnološkog društva, pod nazivom *'Teret' terena – iskustva i vještine u zonama etnografskih spoznaja*, koji se održao u Zadru, 21. – 23. svibnja 2025. Poster – panel (s izlaganjem) *Pregled etnoloških istraživanja Gradskog muzeja Županja 1955.-2025.* (srijeda 21. svibnja 2025., 18:00 - 18:45 Svečana dvorana Sveučilišta u Zadru).

Janja Juzbašić sudjelovala na 28. Seminaru Arhivi, Knjižnice, Muzeji (AKM 2025), Osijek 24. – 26. studenoga 2025. s izlaganjem *Kako je nastala monografija o 70 godina rada Gradskog muzeja Županja i što ona uključuje?*

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Juzbašić, Janja. 2025. *Muzej o muzeju (1953.- 2023.)*- monografija, Gradski muzej Županja, 1 – 270.

Juzbašić, Janja. 2025. „Obilježavanje tisuću godina Hrvatskog Kraljevstva kroz oblikovanje motiva i primjenu na tekstilnim i ostalim šokačkim uporabnim predmetima“. U: *Katalog 1100 godina Hrvatskog Kraljevstva – tragovi i odjeci milenijske proslave na istoku Hrvatske*. MUIH Osijek, 37-38

Juzbašić, Janja i Svirac, Manda. 2025. *U Cvitnicu jelo* (Bošnjaci). U: Deplian, izdavač „Družina“ – udruga za očuvanje tradicija Hrvatskih obiteljskih zadruga i Gradski muzej Županja, Županja.

Juzbašić, Janja. 2025. „Obilježavanje tisuću godina Hrvatskog Kraljevstva kroz oblikovanje motiva i primjenu na tekstilnim i ostalim šokačkim uporabnim predmetima“. U: *Katalog izložbe 1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*, Gradski muzej Županja, 27- 32.

Obradović, Mateo 2025. „Povijesni pregled“. U: *Katalog izložbe 1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*, Gradski muzej Županja 7-15.

Obradović, Mateo 2025. „1100. godišnjica Hrvatskog kraljevstva u županjskom kraju“. U: *katalog 1100 godina Hrvatskog Kraljevstva – tragovi i odjeci milenijske proslave na istoku Hrvatske*, MUIH Osijek. 35-36

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Marta Huber je kontinuirano pružala stručnu pomoć korisnicima pri istraživanju muzejske građe, literature i arhivskih izvora.

Sudjelovala je u rješavanju stručnih upita posjetitelja, istraživača i vanjskih suradnika.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Janja Juzbašić obavila je 2025. godine recenziju kataloga izložbe *Čarape*, koju je izdao Etnografski odjel Muzeja Brodskog Posavlja, autorice Karoline Lukač. Letnološkog članka za *Osječki zbornik* Vol. 38. God. XX.

Janja Juzbašić obavila je 2023. godine recenziju članka , "Gradište – posljednji majdan šaranja tikvica ," za časopis *Diacovensia*.

Urednik Mateo Obradović: *Ćosić – Bukvin, Ivica 2025. Poznati Vrbanjci 1700. – 1945. Vrbanja 2025.*

Uredničko vijeće: Huber Marta 2025. *Idemo u čardak – vodič kroz stalni postav muzeja za djecu i mlade, Gradski muzej Županja*

Urednički odbor: Huber Marta 2025. *Golem sam tijelom dušom sam jak – priča o najjačem čovjeku na svijetu, Gradski muzej Županja*

6.11. Djelovanje u strukovnih društvima

Hrvoje Tkalac, Marta Huber, Janja Juzbašić, Mateo Obradović i Blaženka Filipović članovi su Muzejske udruge istočne Hrvatske.

Janja Juzbašić članica je Hrvatskoga etnološkog društva, Muzejske udruge istočne Hrvatske, te je obnovila rad u udruzi „Družina“- Čuvara tradicija hrvatskih obiteljskih zadruga.

Hrvoje Tkalac je član Hrvatskog arheološkog društva.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Marta Huber i Mateo Obradović su vršili uređivanje Facebook profila i Web-a Gradskog muzeja Županja.

6.13. Ostalo

Marta Huber je sudjelovala u organizaciji manifestacije Šokačko sijelo Županja (21. veljače – 4. ožujka 2025.), s osobitim angažmanom u pripremi i provedbi svečanog otvorenja 58. Šokačkog sijela te organizaciji programa izbora za najljepšu djevojku u narodnoj nošnji.

9. Izložbena djelatnost

9.1- Naziv izložbe: „U Cvitnicu jelo“.

- Mjesto održavanja i prostor: Bošnjaci. Šumarski muzej
- Vrijeme trajanja:
- Autor(i) stručne koncepcije: Janja Juzbašić
- Autor(i) likovnog postava: Janja Juzbašić
- Opseg (broj eksponata): 60
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.
- Tema (*kratak opis*):

9.2. Naziv izložbe: *1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*,

- Mjesto održavanja i prostor: Županja
- Vrijeme trajanja:
- Autor(i) stručne koncepcije: Mateo Obradović i Janja Juzbašić
- Autor(i) likovnog postava:
- Opseg (broj eksponata): 4 postera
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.
- Tema (*kratak opis*):

Izložba *1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*, Gradskog muzeja Županja donosi pregled muzejske građe koja se odnosi na obilježavanje proslave 1925. godine te nekih eksponata temeljem kojih se može utvrditi povezanost ovoga dijela Slavonije s ostalim hrvatskim krajevima. Jedan od važnih dokaza postojanja starohrvatske kulture na županjskom području je starohrvatsko groblje sa 37 grobova koje se nalazilo na području današnjih Bošnjaka na ciglani Daraž, datiranog između 9. i 14. stoljeća (Čečuk, Pilarić, 1968.). Starohrvatske naušnice kao grobni prilozi dokaz su kulturnog kruga kojem su pripadali ti ljudi. Iako u vrijeme najvećeg prostiranja Hrvatskog Kraljevstva u 10. i 11. stoljeću ne možemo sa sigurnošću odrediti istočne granice Kraljevstva, jer one tada nisu ni postojale u okvirima koje mi danas smatramo granicom, već su bile često mijenjane i pod utjecajem ostalih vladara, ovo je groblje zasigurno nepobitni dokaz prisutnosti i utjecaja starohrvatske kulture. Osim najstarijih eksponata u novije vrijeme Muzej je sakupio nekoliko predmeta i razne dokumentacije vezane za uporabu motiva hrvatskog grba na različitim tradicijskim odjevnim i uporabnim predmetima.

9.3.

-Naziv izložbe: *1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*

- Mjesto održavanja i prostor: Županja, kod spomenika 1000. godišnjici Hrvatskog Kraljevstva
- Vrijeme trajanja: mjesec dana
- Autor(i) stručne koncepcije: Mateo Obradović, Zlatko Virč, Ivan Lučić, Janja Juzbašić i Ivan Zlatunić
- Opseg (broj eksponata): 5 panoa
- Vrsta: kompleksna, skupna, pokretna

-Tema (*kratak opis*): U povodu 1100. obljetnice Hrvatskog Kraljevstva, odlučili smo temu približiti građanima i pokazati tragove hrvatske prošlosti i nacionalne svijesti na prostoru županijske Posavine.

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Svim zainteresiranim dobnim skupinama

9.4.

-Naziv izložbe: Čovjek iza glazbe-stvaralački opus Julija Njikoša

-Mjesto održavanja i prostor: Kulturni centar Ivan Herman, Županja.

-Vrijeme trajanja: 10 dana

-Autor(i) stručne koncepcije: Tunde Šipoš Živić, Katarina Dimšić

-Tema: Izložbom Čovjek iza glazbe. Stvaralački opus Julija Njikoša, Muzej Slavonije je obilježio stotu godišnjicu rođenja Julija Njikoša, osječkog melografa i skladatelja koji je čitav svoj život posvetio glazbi i njezinim nositeljima.

10. Izdavačka djelatnost muzeja

10.1. Tiskovine

Deplijan:

Deplijan povodom obilježavanja 130 godina kazališta u Županji

Dječje slikovnice:

Huber, Marta. 2025. „Golem sam tijelom, dušom sam jak-priča o najjačem čovjeku na svijetu“, Gradski muzej Županja

Huber, Marta. 2025. „Vodič kroz stalni postav-Idemo u čardak!“, Gradski muzej Županja

Katalozi:

Juzbašić, Janja. 2026. „U Cvitnicu jelo“. Katalog izložbe. Izdavači „Družina“- Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga Zagreb i Gradski muzej Županja

Juzbašić, Janja i Obradović, Mateo. 2026. *1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*. U. Katalog izložbe izložbe *1100. obljetnica Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju*, Gradski muzej Županja

Knjiga:

Fotomonografija „OPĆA OPASNOST FOTOGRAFIJE 2008. – 2024.“

Ostalo:

Muzej je tiskao kalendar za 2026. godinu sa starim razglednicama Županje.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Vodstva

Svi kustosi su skupa s ravnateljem provodili stručna vodstva tijekom godine.

11.2. Predavanja

Mateo Obradović je imao predavanje u sklopu Šokačkog sijela

Mateo Obradović je organizirao predavanje povodom 1100. godina Hrvatskog Kraljevstva u kojem su sudjelovali znanstvenici i profesori sa Hrvatskog instituta za povijest.

Marta Huber je sudjelovala u organizaciji i provedbi stručnog predavanja „Običaji proslave crkvenog goda (*kirbaja*) u Slavoniji” održanog u Gradskom muzeju Županja (24. veljače 2025.).

Marta Huber je organizirala i provela edukativne radionice izrade licitarskih srca (Gradski muzej Županja, 25. veljače 2025.).

Marta Huber je inicirala i koordinirala projekt oslikavanja javnog murala posvećenog Marijanu Matijeviću u središtu grada Županje u suradnji s lokalnom zajednicom.

Marta Huber je pokrenula i provela inicijativu obilježavanja i odavanja počasti znamenitim Županjkama i Županjcima povodom blagdana Svih svetih, s ciljem očuvanja lokalne povijesne memorije.

Marta Huber je predstavila dječju slikovnicu „Priča o jednoj lopti” povodom manifestacije Mjesec hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Županja

11.3. Radionice i igraonice

U sklopu Dane europske baštine 2025., 30. rujna 2025., održana Etnološka radionica *šaranja tikvica* pod nazivom „Našaraj me“, u Gradskom muzeju Županja. Radionici šaranja tikvica prethodilo je stručno predavanje mr. sc. Janje Juzbašić, muzejske savjetnice. Demonstratorica šaranja tikvica: Marica Jovanovac iz Gradišta. Suradnici: Danijela Kegalj, prof i Ivan Strukar, prof. i Tomislav Vidaković, učitelj Sudjelovali: Učenici Gimnazije Županja i OŠ. Ivan Kozarac Županja

Marta Huber je organizirala ciklus interaktivnih edukativnih radionica za učenike osnovnih škola pod nazivom „Tajni jezik muzeja“, usmjeren na upoznavanje tradicijske baštine i zaboravljenih izraza kroz muzejski postav.

„Tko sam ja? – otkrivamo značajne Županjce” – edukativna radionica koju je organizirala Marta Huber za učenike osnovnih škola usmjerena na upoznavanje lokalne povijesti i znamenitih osoba zavičaja

„Galop boja” – edukativno-likovna radionica o tradiciji konjogojstva i kulturnoj baštini Slavonije, koju je održala Marta Huber u sklopu manifestacije Bećarfest u Babinoj Gredi. Marta Huber je održala radionicu izrade licitarskih srca

Marta Huber je sudjelovala u provedbi radionice Paint & Wine u parku muzeja za djecu i mlade.

12. Odnosi s javnošću

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Kustos Mateo Obradović je sudjelovao s izjavama na lokalnom radiju te na HRT-u, Vinkovačkoj tv.

Kustosica Marta Huber je sudjelovala u radijskim emisijama Hrvatskog radija Županja radi promocije muzejske djelatnosti, kulturnih programa i događanja.

Ravnatelj Hrvoje Tkalac je tijekom godine davao izjave za razne medije u prigodama promocije muzejskih programa.

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija monografije 70 godina Gradskog muzeja Županja *Muzej o muzeju 1953.- 2023.*, održana je 24. siječnja 2025. godine s početkom u 11 sati. Knjigu su predstavili doc. dr. sc. Marija Raguž, recenzentica, Magdalena Lončarević, prof. u miru, stručna suradnica i mr. sc. Janja Juzbašić, autorica.

Marta Huber je vodila program svečanog otkrivanja spomenika i proglašenja Županje kolijevkom nogometa (Spomen-stadion prvog igranja nogometa u Hrvatskoj, 22. listopada 2025.).

Ravnatelj muzeja Hrvoje Tkalac je već treću godinu za redom domaćin i organizator dolaska grupi novinara iz Zagreba za vrijeme manifestacije Šokačko sijelo.

Novinari dođu na samo otvorenje manifestacije te ju tu krenu pratiti, a nakon toga ih se vodi na unaprijed dogovorene lokacije gdje im se prezentira baština i običaji županjske Posavine.

Epilog posjeta uvijek bude u nekoliko desetina objava u tiskanim i digitalnim medijima koje naiđu na velik odjek u javnosti.

12.5. Koncerti i priredbe

U sklopu proslave 70 obljetnice Gradskog muzeja Županja 24. siječnja 2025. održan je koncert u kojemu su sudjelovali: Mr. art. Marina Matolić, glasovir, Renata Penezić, flauta Josipa Bilić, sopran

MODNA REVIJA ETNOBUTIKA „MARA“ pod nazivom „Budi svoj“ iz Zagreba, održana je 30. kolovoza 2025. godine 2025., u Pastoralnom centru Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji. Etnorevija najvećim je dijelom potpomognuta sredstvima Turistička zajednica Grada Županje, Grada Županje i Gradskog muzeja Županja. U realizaciji su sudjelovali Udruga

manekena Loreena Vinkovci, vizažistica Blanka Filipović Frizerski salon Ivana i Marijana te Kozmetički salon Mira u Županji, a izložbom je u ime koordinirala mr.sc. Janja Juzbašić

Noć Muzeja 2025.

Mateo Obradović je sudjelovao s kolegama u organizaciji manifestacije Noć muzeja '25, „Muzeji vidljivi i nevidljivi” (31. siječnja 2025.).

Marta Huber je aktivno sudjelovala u organizaciji i provedbi manifestacije Noć muzeja '25, „Muzeji vidljivi i nevidljivi” (31. siječnja 2025.).

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Muzej je i ove godine surađivao s udrugama s područja Grada Županja.

12.7. Ostalo

Dani europske baštine 2025.

U sklopu Dane europske baštine 2025., 30. rujna 2025. u Gradskom muzeju Županja, održano predavanje, predstavljanje (priručnika) i radionica

Hrvatski grb - inspiracija koja živi /Tradicijsko, spomeničko, sakralno graditeljstvo te ostale rukotvorine s motivima hrvatskog grba uz obilježavanje tisuću godina Hrvatskog Kraljevstva u županjskom kraju. Predavačica: mr.sc. Janja Juzbašić

Predstavljanje: *Novi priručnik za šaranje tikvica Gradskog muzeja Županja*

Recenzentica: Vlasta Šabić, muzejska savjetnica

Radionica: *Hrvatski grb na šaranoj tikvici – „Našaraj me!”*

Demonstratorica šaranja tikvica: Marica Jovanovac iz Gradišta

Suradnici: Danijela Kegalj, prof i Ivan Strukar, prof. i Tomislav Vidaković, učitelj

Sudjeluju: Učenici Gimnazije Županja i OŠ. Ivan Kozarac Županja

Seizmološki zavod RH je uz dozvolu Muzeja postavio akcelograf u zgradi gdje se nalazi stalni postav, zgrada je inače zaštićeno kulturno dobro pa je samim tih svrsishodnije da ga imamo tu. To je u sklopu projekta gdje je plan da se postavi oko 200 takvih uređaja po cijeloj državi, nažalost potres u Zg je inicirao ovu akciju.

14. Ukupan broj posjetitelja

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAVI	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE, LOKALITETI, STALNI POSTAVI I CENTRI ZA POSJETITELJE	UKUPNO STALNI POSTAVI + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	150	200			350	30		300		330	680
KARTAS POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici, ...)	1.655				1.655					0	1.655
GRUPE - odrasli (broj osoba)	357				357					0	357
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	40				40					0	40
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	200				200				30	30	230
GRUPE - srednja					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					0					0	0
UKUPNO:	2.459		200	0	0	30	0	300	30	360	3.019

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

-RH.....7,51%
-lokalna samouprava(Grad Županja).....92,08%
-vlastiti prihod.....0,41%

16. Ostale aktivnosti

16.2. Ostalo

Djelatnici Muzeja sudjeluju u postavljanju i raspremanju izložbi te na otvorenjima izložbi i svim događanjima Muzeja te različitim aktivnostima vezanim uz njih.

Na samom izmaku godine Muzej je u suradnji s Hrvatskim šumarskim institutom, Družbom „Braća Hrvatskog Zmaja“ na inicijativu ravnatelja posadio 11 Gupčevih lipa, povodom obilježavanja 11 stoljeća Hrvatskog Kraljevstva.

Ravnatelj Hrvoje Tkalac je zatražio sredstva od MKM za unaprjeđenje stalnog postava kroz digitalne platforme. U tu svrhu je postavljena jedna multimedija(velik tv dodirnog zaslona u etnografskom postavu) i jedan vanjski totem u centru grada Županja koji svojim sadržajima zovu posjetitelje da posjete muzej.

Sadržaji su edukativne igre gdje se muzejski predmeti spajaju u slagalice, bojanju, igra se zabavni kviz znanja te se mogu uslikati i poslati fotografiju na mail u zadanoj ponuđenoj odjeći koja reprezentira baštinu županijske Posavine. Dakako na *totemu* su i standardne informacije o ustanovi.

Ravnatelj GMŽ:
Hrvoje Tkalac prof. pov. i dipl. arh.

